

Német vándorszínészek eltávolításáról először Esztergomban adtak ki rendeletet, 1832-ben.

Némethi Gizella, színésznő (férjezett Polgár Sándorné), sz. 1863. okt. 27-én, Pesten, megh. 1900. okt. 12-én, Félégyházán. 1882-ben lépett a színpályára, Miklóssy Gyulánál.

Némethy Ella, (ilosvai-nyéki), a M. Kir. Operaház művésznője, sz. Sátoralja-újhelyen, ahol már kétéves korában műkedvelői előadáson egy élőképben felléptek. Olyan bájos gyermek volt, hogy a nézők azt kérdezték: vajjon baba, vagy élőlény-e? Csengő, érces hangja és nagy muzsikalitása már gyermekkorában feltűnt, de kiképzése csak Budapesten kezdődött. Az Országos Zeneakadémia padjaiból ment először férjhez Majos László huszárkapitányhoz és mint asszony folytatta tanulmányait. Első szereplése 1919. augusztusában a »Scala«-színházban »Angot asszony lánya« női főszerepében Lange kisasszony volt. Az Operaházban ugyanez év október 23-án lépett fel először »Sámson és Delilá«-ban. Azóta az operaház egyik legkiválóbb drámai énekesnője lett, mivel Isten-adta pompás hanganyaga nagy énektechnikai tudással, jellemző alakítóerővel, mély átérzéssel, királynői megjelenésének illuziójával párosul. Benne époly jelentőségteljes az énekesnő, mint a színművész. 1921. márc. 22-én énekelt először a »Carmen«-t és azóta az Operaház és Városi Színház színpadán több mint nyolevanszor alakította, mindannyiszor viharos sikert aratva. Carmenjét egysorba állították Gutheil-Schoder, Lucy Breval és Marguerite Carré Carmenjével. »Sába királynője«, »Salome«, »Fidelio«, »Tosca« címszerepein kívül Amneris (Aida), »Holt szemek«, »Angelika nővér«, »Cigánybáró«, »Gioconda«, »Végzet hatalma«, »Hamlet«, a magyar operák közül Emelka (Vajda tornya), »Karenin Anna«, »Farsangi lakodalom« Nagyasszonya és Bükkyné komikus szerepét énekelt.

Szerepköre azonkívül az összes drámai és mezzoszoprán Wagner-szerepek és pedig: a Nibelung gyűrűben mindhárom Brünhilda, Kundry (Parsifal), Ortrud (Lohengrin), Venus (Tannhäuser), Isolda

(Tristan és Isolda), Brangéne (u. o.) Fricka (Rajna kincse) stb.

Ma operaházunk egyik díszje és a magyar énekművészet legnagyobb nevű művészeinek sorában foglal helyet. A germán mitológia istennőire emlékeztető gyönyörű termete szinte predesztinálja a Wagner-szerepek alakítására. Külföldi operaházak figyelme irányul feléje és valóban Némethy Ella Isoldája és Brünhildája csak dicsőséget és fényt árasztthat az ő tolmácsolásán át a magyar énekművészetre. Az 1931-iki szezonra a Scala Milánóban szerződéssel kínálta meg, amely kitüntetés eddig rajta kívül magyar asszonyt csak Németh Máriában ért. Viszont a M. Kir. Operaház ötvenéves multja alatt Némethy Ella az első magyar énekesnő, aki mint a budapesti Operaház tagja fog szerepelni a milánói Scalában. — Férje: ákosí Makoldy József, műszaki tanácsos, az ismert nevű akvarellista és grafikus.

Némethy György, színész, sz. 1826-ban, Divényben, Nógrád m., megh. 1901. dec. 9-én, Budapesten. Atyja Divényben a Zichy grófok családi levéltárosa volt. 1842. júl. 10-én lépett a színpályára és a vidék egyik legjelesebb népszínművészei között emlegették nevét. (Petőfivel együtt működött.) A szabadságharc alatt Bem táborában küzdött, mint a 4. vadászrezred hadnagya. 1853. máj. 9-én mint vendég fellépett a Nemzeti Színházban, a »Csikós«-ban; 1854. dec. 4-én ismét fellépett a »Csikós«-ban, amiről a »Budapesti Hírlap« másnap így ír: »Előadásában sok eredeti s egyenesen a nép viseletéből és módjából eltanult fogás van, sokat jóízűn tesz és mond... Hangja igen jó, éneklésében eltalálja a népdal zamatját.« 1855-ben az intézethez szerződtették, ahol mint állandó tag április 13-án mutatkozott be a »Parlagi Jancsi«-ban. 1866. márc. 18-án nejével, Eötvös Borcsával, kivel 1859. aug. havában lépett házasságra, megvált a »Nagyapó«-ban. Ezután színigazgatásba fogott, de vállalkozása sikertelen maradt, ezért 1881-ben mint jegykiadó pénztáros minőségben kapott alkalmazást a Nemzeti Színháznál, hol 1898-ban nyugdíjba vonult. Színművei: »A kántor és molnár leánya«, népsz. 3 felv., dalait írta Doppler Károly. Bem. 1857. okt. 19. Nemzeti